

บทความวิจัย

ศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต

POTENTIALS FOR LOCAL HEALTH SECURITY FUND
MANAGEMENT IN PHUKET PROVINCE

บุญศุภภา ตันทัย^{1*} และ พิศมัย จารุจิตติพันธ์²

Boonsuppa Tanthai^{1*} and Pitsamai Jarujittiphan²

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ^{1,2}

Doctor of Philosophy Program in Management, Faculty of Political Science, North Bangkok University^{1,2}

dang.ktb@gmail.com^{1*}

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น 2) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น 3) ศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น และ 4) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยแบบผสานวิธี คือวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีวิจัยเชิงปริมาณ วิจัยเชิงคุณภาพศึกษากลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จำนวน 50 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและวิธีวิจัยเชิงปริมาณศึกษาจากประชากรกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นจำนวน 18 กองทุน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่างจากประชากรกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติวิเคราะห์ใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p\text{-value} \leq 0.05$

ผลการวิจัยพบว่า 1) กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นสำหรับประชาชนในจังหวัดภูเก็ต มี 18 กองทุน เป็นกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นที่มีศักยภาพปานกลาง 2) การบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ลักษณะองค์กร คุณลักษณะผู้นำ และลักษณะกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วม 3) ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงค่า (เฉลี่ยเท่ากับ 3.644 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.269) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบรรลุความมุ่งหมายของกองทุนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.778 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.517 ด้านความสามารถแก้ไขปัญหาของกองทุนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.698 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.471

และด้านการสร้างนวัตกรรมแบบมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.319 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.396 ตามลำดับและ 4) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นฯ จากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 92 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมจากมากไปน้อย คือ ด้านความสามารถแก้ไขปัญหาของกองทุน (0.669) ด้านการบรรลุความมุ่งหมายของกองทุน (0.472) และด้านการสร้างนวัตกรรมแบบมีส่วนร่วม (-0.875) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ศักยภาพ ความสำเร็จ กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study potential for local health security fund management, 2) study factors related to the level of local health assurance fund management, 3) study success level in local health assurance fund management, and 4) study factors influencing on the success in local health assurance fund management. This research is mixed methods research combining both qualitative and quantitative research methodology. For qualitative research method, the target group were 50 scholars selected by purposive sampling technique and related in the local health assurance fund management through the methods of in-depth interview, data analysis was made by content analysis. For quantitative research method, the samplings of 400 samples from funds within local health assurance by many steps of sampling. Research tools were questionnaires, descriptive statistical methods analysis such as frequency, distribution, percentage, average, and standard deviation were used for data analysis including Multiple Regression Analysis set of significant $p\text{-value} \leq 0.05$, and Multiple Comparisons.

The research results were found as follows: 1) The local health insurance funds management in Phuket Province, 18 funds were health fund local potential medium. 2) The level of local health assurance fund management factors related were found nature of organization, the nature of leadership and the nature of participatory activities. 3) The overall success in local health assurance fund management was at high-level ($\bar{X} = 3.644$, S.D=0.269), with average ranking from highest to lowest level of the achievement $\bar{X} = 3.778$, S.D=0.517, in problem solving $\bar{X} = 3.698$, S.D = 0.471 and in building participative innovation $\bar{X} = 3.319$, S.D=0.396, respectively. And 4) factors influencing on the success in local level health assurance fund management within Phuket Province by multiple regression analysis were able to predict at 92% with the statistical significance by ranking co-efficiency values of overall influence from highest to lowest level as seen in the problem solving (0.669), achievement (0.472), and building participative innovation factor (-0.875), respectively.

Keywords: potential, success, local health security fund

บทนำ

องค์การอนามัยโลกได้ให้ความสำคัญกับนโยบายการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของนานาประเทศเป็นอันมาก จากประสบการณ์การบริหารการพัฒนางานสาธารณสุขของประเทศต่าง ๆ ในช่วงที่ผ่านมาได้พิสูจน์ชัดเจนว่าแม้ระบบสาธารณสุขจะมีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าเพียงใด ถ้าปราศจากการจัดการที่ดี ก็จะไม่สามารถตอบสนองต่อความจำเป็นทางสุขภาพของประชาชนได้อย่างทั่วถึง ซึ่งองค์การอนามัยโลกและนานาประเทศต่างยกให้ประเทศไทยเป็นต้นแบบของการจัดระบบหลักประกันสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพที่ทำให้คนทั้งประเทศเข้าถึงการรักษาภายใต้งบประมาณที่จำกัด (National Health Security Office, 2014) โดยประเทศไทยมีพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ในมาตรา 18(8) และมาตรา 47 ที่ได้กำหนดให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติให้การสนับสนุนและประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ให้ได้รับค่าใช้จ่ายจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (Public Health, Ministry, 2003) อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยของภาคใต้ (พ.ศ. 2555-2559) และให้ความสำคัญในการศึกษาวิจัยเพื่อการสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม โดยสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และความ

มั่นคงของมนุษย์เกี่ยวกับสุขภาพ โดยการเสริมสร้างสุขภาพโดยชุมชนมีส่วนร่วม (National Research Council of Thailand, 2011) จังหวัดภูเก็ตให้ความสำคัญในประเด็นปัญหาที่มีความสอดคล้องกันหลายด้านโดยเฉพาะประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพรวมทั้งปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต (Phuket Provincial Hall, 2014)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต
3. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

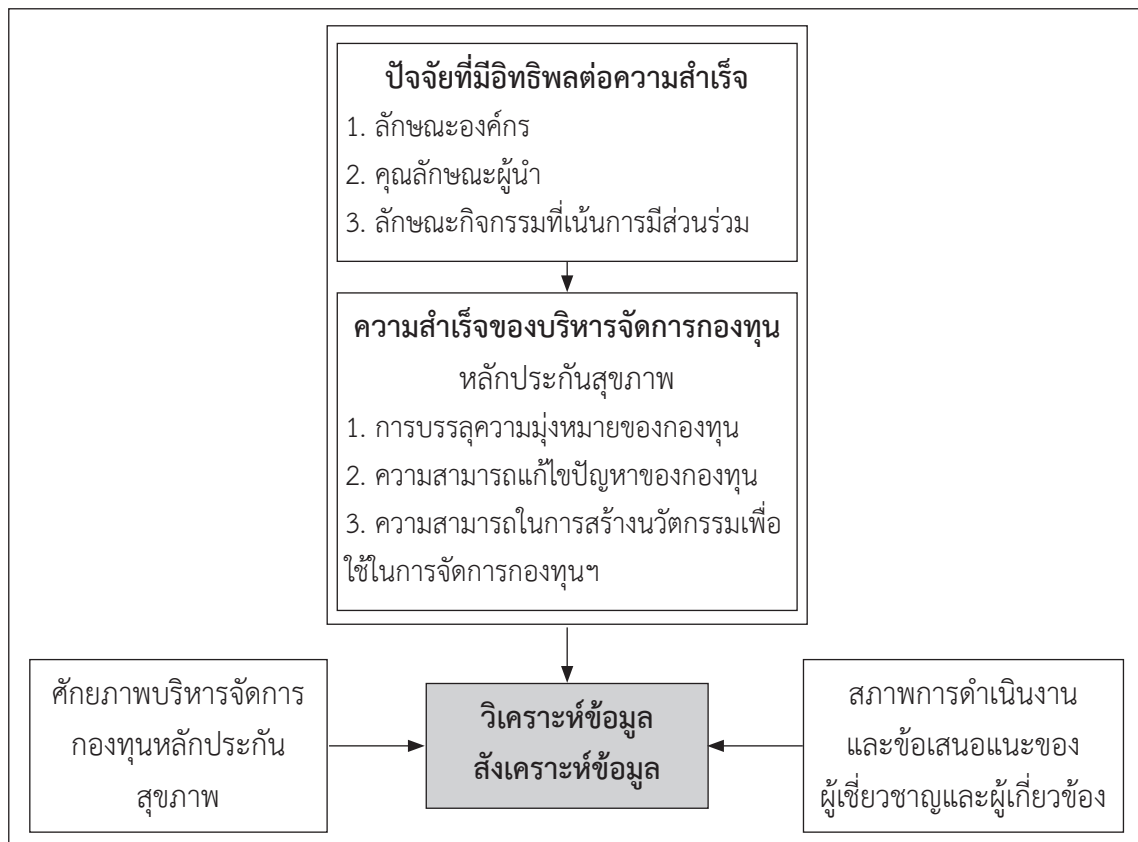
1. กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจังหวัดภูเก็ตสามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต

2. กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปพัฒนาศักยภาพเพื่อความสำเร็จและมีแนวทางในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นที่เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร คือ คณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพในพื้นที่ดำเนินการ 18 แห่ง ทั้ง 3 อำเภอในจังหวัดภูเก็ต คือ อำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอกะทู้ และอำเภอดอนสัก และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต โดยเก็บข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2558

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตเป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี คือ การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

การวิจัยเชิงคุณภาพศึกษากลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 50 คน ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิจัยเชิงปริมาณศึกษาจากประชากรกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตจำนวน 18 กองทุนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่างซึ่งคำนวณตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) จากประชากรกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติวิเคราะห์ที่ใช้การวิเคราะห์การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p\text{-value} \leq 0.05$ เกณฑ์การวิเคราะห์ศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ มี 5 ระดับ คือ ระดับ A+90-100 คะแนนเป็นกองทุนที่มีศักยภาพสูงและสามารถเป็นศูนย์เรียนรู้ระดับ A70-89 คะแนนเป็นกองทุนที่มีศักยภาพดีระดับ B50-69 คะแนนเป็นกองทุนที่มีศักยภาพปานกลาง และระดับ C น้อยกว่า 50 คะแนน เป็นกองทุนที่ยังขาดความพร้อมต้องเร่งพัฒนา (National Health

Security Office, 2014) และเกณฑ์การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ แบ่งค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ความสำเร็จระดับสูงที่สุด 4.21-5.00 ความสำเร็จระดับสูง 3.41-4.20 ความสำเร็จระดับปานกลาง 2.61-3.40 ความสำเร็จระดับน้อย 1.81-2.60 และความสำเร็จระดับน้อยที่สุด 1.00-1.80 (Wongrattana, 2001)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต พบว่าการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพโดยรวมของ 18 กองทุนในจังหวัดภูเก็ตมีศักยภาพปานกลาง โดยมีเพียงกองทุนหลักประกันสุขภาพเดียวที่มีศักยภาพสูงและสามารถเป็นศูนย์เรียนรู้ คือ กองทุนหลักประกันสุขภาพ 1 และมี 2 กองทุนที่มียังขาดความพร้อมต้องเร่งพัฒนา คือ กองทุนหลักประกันสุขภาพ 6 และกองทุนหลักประกันสุขภาพ 15 ส่วนอีก 15 กองทุนมีศักยภาพการบริหารจัดการระดับปานกลาง

สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต ได้แก่ ลักษณะองค์กร คุณลักษณะผู้นำ และลักษณะกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วม

โดยระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.644 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.269 เมื่อเรียงลำดับความสำเร็จรายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบรรลุความมุ่งหมายของกองทุนมีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.778 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.517 ด้านความสามารถแก้ไขปัญหของกองทุนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.698 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.471 และด้านการสร้างนวัตกรรมแบบมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.319 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.396 ตามลำดับ โดยมีข้อสังเกตว่าคุณลักษณะที่ดีในด้านการบรรลุความมุ่งหมายของกองทุน คือ กองทุนสนับสนุนการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของกลุ่มผู้สูงอายุและขอบเขตบริการสาธารณสุขที่คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.048) และคุณลักษณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ กองทุนสนับสนุนการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของกลุ่มแม่และเด็กและขอบเขตบริการสาธารณสุขที่คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.264) และพบว่า คุณลักษณะที่ดีในด้านความสามารถแก้ไขปัญหของกองทุน คือ กองทุนมีความสามารถในการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของกลุ่มผู้สูงอายุ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.973) และคุณลักษณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ กองทุนมีความสามารถในการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของกลุ่มผู้สูงอายุ (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.228) และพบว่าคุณลักษณะที่ดีในด้านการสร้างนวัตกรรมแบบมีส่วนร่วม คือ กองทุนมีความสามารถในการสร้างวิธีการและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการวางแผนการใช้เงิน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.753) และคุณลักษณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ กองทุนมีความสามารถในการสร้างวิธีการและ

แนวทางที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายของกองทุน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.634)

ซึ่งปัจจัยด้านลักษณะองค์กรคุณลักษณะผู้นำและลักษณะกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต จากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 92 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2=0.920$, $p\text{-value} \leq 0.05$) เรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์ อิทธิพลโดยรวมจากมากไปน้อย คือ ด้านความสามารถแก้ไขปัญหของกองทุน(0.669) ด้านการบรรลุความมุ่งหมายของกองทุน (0.472) และด้านการสร้างนวัตกรรมแบบมีส่วนร่วม (-0.875) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า ระดับศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนยังต้องพัฒนา โดยต้องมุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมเหมือนกับการศึกษาของ สำนักงานวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักประกันสุขภาพไทยและเครือข่ายสถาบันวิจัยระบบ (Health Insurance Research System Office and Health System Research Institute' s Affiliated Agencies, 2014; Dechabut, 2012; Chaiwong, 2013; Masanobu & Katsuhisa, 2011 and Amal, 2012) โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชนแก้ปัญหาร่วมกัน (William, 1976) สำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชนควรประกอบด้วย 3 มิติ คือ มิติที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าจะทำอะไรควรทำและควรทำอย่างไร มิติที่ 2 มีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนาและการลงมือ

ปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ และมีมติที่ 3 มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงานและมีส่วนร่วมในการประเมินผล (White, 1982) ในส่วนของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพในด้านลักษณะองค์กร คุณลักษณะผู้นำ และลักษณะกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของปิยะนุช เนื่ออ่อน (Nua-on, 2009) ธนิก ธารศิริโชติ (Thanasirachot, 2011) และ วรธนา ทองกาแก้ว (Tongkaokaew, 2011) ระดับความสำเร็จและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพมีความสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ประภาส สุนันท์ (Sunan, 2011) และ รุ่งเรือง แส่นโกษา และคณะ (Seankosa & et al., 2014) ในด้านการบรรลุความมุ่งหมายของกองทุนด้านความสามารถแก้ไขปัญหา และด้านการสร้างนวัตกรรมแบบมีส่วนร่วม จากผลที่ศึกษาศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตจำเป็นต้องพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทหน้าที่คณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพ ซึ่งกลยุทธ์ควรมุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลของกระบวนการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม กลยุทธ์และแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์จะเป็นตัวกำหนดจุดหมายปลายทางความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตอีกทั้งควรส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการสร้างนวัตกรรมสุขภาพดีแบบมีส่วนร่วมเพื่อเป็นต้นแบบของกองทุนหลักประกันสุขภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการจัดทำหลักยุทธการพัฒนและเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทหน้าที่คณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต

2. กลยุทธ์ควรมุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลของกระบวนการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งกลยุทธ์และแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์จะเป็นตัวกำหนดจุดหมายปลายทางความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต

3. ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการสร้างนวัตกรรมสุขภาพดีแบบมีส่วนร่วมเพื่อเป็นต้นแบบของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตโดยสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและบูรณาการของประชาชนและชุมชน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการในพื้นที่ในเรื่องการรักษาพยาบาลเบื้องต้นที่จำเป็นต่อสุขภาพและการฟื้นฟูสมรรถภาพสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ

2. ควรเพิ่มงบประมาณที่จัดสรรรายหัวให้แต่ละกลุ่มเป้าหมายเพราะยังไม่เพียงพอ และยังไม่ครอบคลุมสมาชิกและควรมีแผนงานระดมทุนจากทุกภาคส่วน โดยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทุนและการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต

3. คณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพควรพัฒนาตนเองในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ ตลอดจนความเข้าใจต่อแนวคิดวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการกองทุน และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งควรออกเยี่ยมเยียนประชาชนหรือองค์กรชุมชนและกลุ่มกิจกรรมบริการสุขภาพต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

4. กองทุนหลักประกันสุขภาพควรมีการแต่งตั้งบุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ เพื่อเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงานปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาวิจัยเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต

2. ศึกษาวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตโดยนำไปศึกษาทดลองใช้เป็นตัวแบบและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนและประเมินผลสัมฤทธิ์เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพในระยะยาวต่อไป

REFERENCES

- Amal, J. (2012). **Emerging health challenges for Sri Lanka in the new millennium.** Colombo: University of Colombo.
- Chaiwong, Nattaporn. (2013). **An assessment of the evaluation system of local health insurance funds.** Master's Thesis, Department of Public Administration, Khon Kaen University (in Thai).
- Dechabut, Niwet. (2012). **Community participation in local health insurance fund management of Sob Prab Tambon Administrative Organization, Lampang Province.** Master's Thesis, Department of Public Administration, Chiangmai University. (in Thai)
- Health Insurance Research System Office and Health System Research Institute' s Affiliated Agencies. (2014). **A study of local health assurance fund's results towards local administrative organization's power enhancement and community organizations' community health problems.** Bangkok: National Health Security Office. (in Thai)
- J.G.H., White. (1982). **Lucerne grazing management for the 80s.** New Zealand: Agronomy Society of New Zealand.
- Masanobu, M., & Katsuhisa, K. (2011). Long-term Care System: a comparative analysis of the proposed Policy. **Review of Population and Social Policy.** 10, 37-54.

- National Health Security Office. (2014). **Performance handbook for health security assurance fund**. Bangkok: National Health Security Office. (in Thai)
- National Research Council of Thailand. (2011). **Research strategy (B.E.2525-2559): South of Thailand**. Bangkok: National Research Council of Thailand. (in Thai)
- Nua-on, Piyanut. (2009). **Factors affecting responsiveness of local health security committee to local health security fund in Krabi province**. Master's Thesis, Faculty of Science, Prince of Songkla University. (in Thai)
- Phuket Provincial Hall. (2014). **Phuket provincial development plan B.E.2558-2561**. Phuket: Phuket Provincial Hall. (in Thai)
- Public Health, Ministry. (2003). **National health security act B.E.2545**. Nonthaburi: Ministry of Public Health. (in Thai)
- Seankosa, Rungrueang, & et. al. (2014). Management model of local health assurance fund in 7th health service network in RoiKaen Sara Sin (Roi-et, Khonkaen, Sarakham, and Kalasin). **Journal of Graduate Studies Valaya Alongkorn Rajabhat University**. 8(2), 156-168. (in Thai)
- Sunan, Praphat. (2011). **Knowledge and participation of the administration committees on the management of local health insurance fund in Si Sa Ket Province**. Master's Thesis, Department of Public Health Program, Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)
- Thanasirachot, Thanik. (2011). **Policy assessment for health security fund of Tambon Administrative Organizations in Mae Hong Son District of Chiangmai Province**. Chiangmai: Chiangmai University. (in Thai)
- Tongkaokaew, Wanna. (2011). **People's participation in the local health insurance fund operations, Yala Province**. Master's Thesis, Department of Public Health Program, Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)
- William, E. (1976). **Participation management: concept theory and implementation**. Atlanta G.: Georgia State University.
- Wongrattana, Chusi. (2001). **Techniques of statistics in research**. Bangkok: Thepneramitkanphim. (in Thai)
- Y, Taro. (1973). **Statistics: an introductory analysis**. New York: Harper & Row.